

فهرست

۵	مقدمه	فصل اول:
۱۱	درباره‌ی فرم موسیقی.	فصل دوم:
۱۹	مُد و اینتناسیون.	فصل سوم:
۴۷	متر، ریتم و تمپو.	فصل چهارم:
۵۹	همکاری متقابل مُد و متر.	فصل پنجم:
۸۹	فرم‌های موتیف.	فصل ششم:
۱۰۹	گسترش موتیف و ایجاد فراز.	فصل هفتم:
۱۴۳	ملودی.	فصل هشتم:
۱۷۵	فاکتور.	فصل نهم:
۲۴۳	ساختمان‌های اکسپوزیسیونی. موتیف، فراز و جمله به مثابه تم.	فصل دهم:
۲۷۵	ساختمان‌های اکسپوزیسیونی. پرلود.	فصل یازدهم:
۳۳۷	ساختمان‌های جنبی. رابطه‌ها، مقدمه‌ها، کداها.	فصل دوازدهم:
۳۹۱	فرم‌ها و طرح‌های کلاسیک.	فصل سیزدهم:
۹۵۴	مسایل کلی فرم موسیقایی.	فصل چهاردهم:
۴۸۳	درباره‌ی ژانرها.	

Shiraz-Beethoven.ir

فصل سوم

متر، ریتم و تمپو

۱- مبانی تئوریک مترو ریتم

و ریتم، جدا از هم تنها به عنوان مفاهیمی انتزاعی ممکن اند و در موسیقی فقط به طور هم زمان با هم گرفته می شوند. متر در نتیجه‌ی تنظیم ریتمیک زمان به وجود می آید و ریتم در نتیجه‌ی مندی متر سازمان می یابد.

در سیستم‌های متریک و کیفیات مؤثر صدا نه فقط به ویژگی‌های ارگانیسم ما، بلکه همچنین به آن‌های محرکی که ما در طبیعت می بینیم، وابسته‌اند. چنین وضعیتی به خودی خود امکانات بیانی و ریتم را توصیف می کند.

بیل فرم موسیقایی، در تکه‌ای معین از زمان انجام می گیرد و اندازه گیری این زمان فقط از قیاس متناسب ضرب‌های ضعیف و قوی میزان ممکن است. این قیاس مرتبط با انواع مختلف مت‌ها است: اولاً، مرتبط با خود حرکتی‌ای که منبعش در خود اشیاء متحرک است و دوماً، مرتبط حرکت با واسطه‌ای که پیدایشش مرهون یک محرک بیرونی است. تنفس (ورود و خروج) و همچنین (بالا بردن و پایین آوردن پاها) نمونه‌هایی از اولین موردند که ویژگی ارگانیسم ما را منعکس کنند؛ حرکت پاندول نمونه‌ای ماخوذ از واقعیت پیرامون است. ضربه‌ی چکش بر سندان که در حرکت دست، ضربه به سندان و بازهم بالا بردن دست به طور متناوب عوض می شوند و همچنین بازی با خیز، ضربه و سریدن، به منزله‌ی نمونه‌هایی از نوع دوم‌اند؛ دایره‌ها روی آب از سنگ پاشیده نمونه‌ای ماخوذ از واقعیت پیرامون است. برای خود حرکتی، دو لحظه خاص است: اقدام عمل، نوعی پردیکت (Predict) یا پیش‌بینی کردن، همراه با خود عمل (ict) که به دنبال آن می آید. برای حرکت با واسطه، سه لحظه خاص است: اقدام به عمل، خود عمل و تدارک برای عمل

د - یعنی Postict ict Predict.

دو نوع حرکت که با ویژگی‌های ارگانیسم ما و محیط - طبیعت خارجی مرتبط‌اند، به منزله‌ی

دی از این گونه تشکل‌ها را، که پیدایش خود را مرهون ارائه‌ی بافت جدیدند، می‌آوریم:

رقم ۱۷۰:

مثال ۱۹۵ - همان نمونه، قسمت چهارم

170 Allegro $\text{♩} = 176$ V.II
V-Ie

Celli *p*
C-Bassi
Fag.

رقم ۱۸۰:

مثال ۱۹۶ - همان نمونه، قسمت چهارم

Allegro $\text{♩} = 176$

180

Ottone
Archi

نیرومندی که شنونده از این موسیقی دریافت می‌کند، اساساً مرتبط با ملودی‌ای با تنفس‌های مع است. عوامل مدال و متریک به نحوی ماهرانه در آن به کار گرفته شده‌اند. لازم است به ن‌های ۵، ۶، ۷ که در آن‌ها موارد کاربرد ماهرانه‌ی پلی تنالیت‌ه را می‌یابیم، توجه کرد. در این ن‌ها پیوند مینور هارمونیک و ملودیک صورت می‌گیرد. طرح متریک، توالی‌ای غیر زوج را نشان هد - ۶+۷ میزان که با تقارن فرازی کاملاً موجه است. در اینجا *basso ostinato*، بدون خروج حدوده‌ی دیاتونیک، شدت صداده‌ی کلی را تقویت می‌کند. فاصله‌های دوم روی چنگ‌های سوم و م هر میزان را باید به‌عنوان زینتی متشکل از دو درجه - V و VI که صداهایشان به‌طور هم‌زمان نه‌شده‌اند، تلقی کرد.

Soprano ostinato نیز ممکن است چندصدایی ارائه‌شده باشد. شبیه به باس ثابت، روی صداهای ی ثابت نیز می‌توان به‌راحتی صداده‌ی تنالیت‌ه‌های مختلف را آورد. تکه‌ای از پرده‌ی سوم باله‌ی «سنگی» اثر س. پروکفیف، نمونه‌ای عالی برای نمایش این مورد است:

مثال ۲۹۲ - س. پروکفیف. «گل‌سنگی»، پرده III

Allegro moderato ♩ = 120

Musical notation for measures 6 and 7. The piece is in a minor key with a 3/4 time signature. Measure 6 features a descending eighth-note melody in the right hand and a steady bass line in the left hand. Measure 7 continues the melody and includes a triplet of eighth notes. A *dim.* (diminuendo) marking is present in measure 7.

Musical notation for measures 7 and 8. Measure 7 is identical to the previous system. Measure 8 features a triplet of eighth notes in the right hand and a steady bass line in the left hand. The measure number '8' is centered below the staff.

Musical notation for measures 8 and 9. Measure 8 is identical to the previous system. Measure 9 features a descending eighth-note melody in the right hand and a steady bass line in the left hand. A *p* (piano) marking is present in measure 9.

Musical notation for measures 9 and 10. Measure 9 is identical to the previous system. Measure 10 features a descending eighth-note melody in the right hand and a steady bass line in the left hand. The measure number '10' is centered below the staff.

Musical score for measures 11, 12, and 13. The score is written for piano in a key with three flats (B-flat major or D-flat minor) and a 2/4 time signature. Measure 11 features a melodic line in the right hand with a fermata and a second ending bracket. The left hand has a rhythmic accompaniment of eighth notes. Measures 12 and 13 continue the melodic and rhythmic patterns.

11

12

13

Musical score for measures 14, 15, and 16. The score continues from the previous system. Measure 14 has a melodic line in the right hand and a rhythmic accompaniment in the left hand. Measures 15 and 16 show further development of the melodic and rhythmic themes.

14

15

16

ر میزان ۱۷، رابط آغاز می‌شود، رابطی که روی ماتریال جدید بنا شده است:

Adagio molto

مثال ۴۴۸- همان نمونه

Musical score for measures 17, 18, 19, and 20. The score is marked **Adagio molto**. Measures 17 and 18 feature a melodic line in the right hand with dynamic markings *f* and *p*. The left hand has a rhythmic accompaniment. Measures 19 and 20 continue the melodic and rhythmic patterns.

17

18

19

20